

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ НАУК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Інституту морально-психологічного
забезпечення

полковник

Олександр РОЛЮК

26.05.2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАСОВА КУЛЬТУРА У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Львів
2023

Реєстраційний номер _____

Розроблено та внесено:
кафедрою гуманітарних наук.

Розробники силабусу:
працівник ЗС України Вишневська Стефанія Миколаївна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри гуманітарних наук.

Силабус навчальної дисципліни розглянутий на засіданні кафедри гуманітарних наук.

Протокол від 26 .05. 2023 № 15.

Начальник кафедри гуманітарних наук

д-р держ. упр., доц.
26.05.2023

Анатолій КАЛЯЄВ

Назва курсу	Масова культура у сучасному суспільстві
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Інститут морально-психологічного забезпечення, кафедра гуманітарних наук
Найменування спеціальності	03 Гуманітарні науки (034 Культурологія)
Викладач (-і)	працівник ЗС України Вишневецька Стефанія Миколаївна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри гуманітарних наук.
Контактна інформація викладача (-ів)	hynda_stefani@ukr.net , +380963807322
Консультації по курсу відбуваються	щосереди, 15.00-17.00 (каб. 402, вул. Батурицька,2) онлайн-консультації
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблений таким чином, щоб надати курсантам базові уявлення з теорії та методології наукових досліджень, прищепити навички самостійної та командної наукової роботи. Дисципліна викладається у 9- семестрі 5 курсу в обсязі 3 кредити ЄКТС
Коротка анотація курсу	Курс побудований з врахуванням специфіки підготовки майбутніх офіцерів-культурологів. Він передбачає вивчення курсантами базових засад виконання службових обов'язків у сферах, пов'язаних з їхньою військовою спеціальністю.
Мета та цілі курсу	В ході вивчення навчальної дисципліни «Масова культура у сучасному суспільстві» передбачається здобуття компетентностей, теоретичних знань та умінь, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю (спеціалізацією), а саме: дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників; володіти методикою та навичками попередження й усунення міжкультурних конфліктів, надати курсантам знання про культурні феномени, процеси та практики інформаційного суспільства, ознайомити курсантів з методологією їх вивчення, сформувати вміння якісно організовувати і проводити культурно-виховні заходи у військовому підрозділі, ефективно впливати на емоційно-почуттєву сферу особового складу за допомогою засобів масової культури.
Список основної та додаткової літератури	1. Баришполец О. Т. Український словник медіакультури // Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Київ, 2014. 196 с. 2. Баришполец О. Т., Найдюнова Л. А., Мироненко Г. В. Медіакультура особистості: соціально- психологічний підхід: Навчальний посібник. Київ, 2009. 256 с. 3. Дециньський Л. Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник // Вид. 4-е, перероблене і доповнене. Львів, 2005. 304 с. 4. Тюрменко І. І. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 370 с. 5. Шейко В. М., Богуцький Ю. П. Культурологія: навч. посіб. Київ, 2012. 494 с. 6. Баканурський А. Г., Краснокутський Г. Є. Культурологія — Курс лекцій. Київ, 2004. 208 с. 7. Яртісь А. М., Мельник В. Р. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Навч. посібник. Львів: Світ, 2005. 205 с. 8. Іванов В. Ф. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с. 9. Сторі Д. Теорія культури та масова культура. Харків: Акта, 2005. 360 с. 10. Jacobs N. Culture for the Millions. Mass Media in Modern Society. Toronto; L.; N. Y., 1961. P. 59. 22. 11. Thompson J. The Media and Modernity: A Social Theory of the Me-

	<p>dia. Cambridge : Polity Press, 1995. P. 42-43.</p> <p>12. Rosenberg B., White D. Mass Culture revisited. N. Y., 1971. – P. 7.</p> <p>13. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про музеї та музейну справу” від 05.11.2009 № 1709-VI.</p> <p>14. Закон України “Про приєднання України до Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини” від 06.03.2008 № 132-VI.</p> <p>15. Закон України “Про внесення змін до статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо порядку та умов демонстрування і розповсюдження фільмів в Україні” від 17.01.2006 № 3349-IV.</p> <p>16. Закон України “Про охорону археологічної спадщини” від 18.03.2004 № 1626-IV.</p> <p>17. Закон України “Про захист суспільної моралі” від 20.11.2003 № 1296-IV.</p> <p>18. Закон України “Про гастрольні заходи в Україні” від 10.07.2003 № 1115-IV.</p> <p>19. Закон України “Про народні художні промисли” від 21.06.2001 № 2547-III.</p> <p>20. Закон України “Про охорону культурної спадщини” від 08.06.2000 № 1805-III.</p> <p>21. Закон України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей” від 21.09.1999 № 1068-XIV.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	46 годин аудиторних занять у тому числі 24 годин лекцій, 20 годин семінарських занять, 44 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>За результатами вивчення навчальної дисципліни «Масова культура у сучасному суспільстві» слухачі мають здобути загально-професійні компетентності на рівні підготовки зі спеціальності:</p> <p>РНС-1 Випускники будуть володіти теоретичними і практичними знаннями про теорію масової культури як сферу знань, необхідну в професійній діяльності, а саме – усвідомлення проблематики сучасних культурологічних процесів.</p> <p>РНС-2 Випускники володітимуть знаннями про культурні феномени, процеси та практики інформаційного суспільства, сучасні критичні теорії медіа, навичками повсякденної комунікації із ЗМІ, вміннями якісно організовувати і проводити культурно-виховні заходи у військовому підрозділі, ефективно впливати на емоційно-почуттєву сферу особового складу за допомогою ЗМК.</p>
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль	Залік
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Лекції Презентації Дискусії Індивідуальні завдання
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Семінарські заняття – 50% підсумкової оцінки (максимальна кількість балів – 50);</p> <p>Диференційований залік – 50% підсумкової оцінки (максимальна кількість балів – 50).</p> <p>Письмові роботи: очікується, що слухачі виконають декілька видів письмових робіт (реферати, есе).</p>
Академічна доброчесність	Очікується, що роботи слухачів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших курсантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності.

	<p>чесності в письмовій роботі слухача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що усі курсанти відвідують усі заняття курсу. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання диференційованого заліку чи екзамену</p>	<p>Перелік питань для проведення екзамену:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічні чинники формування масової культури і глобалізація 2. Народна культура, елітарна культура і масова культура 3. Природа масової культури. 4. Основні стадії розвитку масової культури. 5. Особливості масової культури та її вплив на сучасне суспільство. 6. Основні характеристики масової культури. 7. Сучасна масова культура. 8. Масова культура в добу інформаційного суспільства. 9. Основні особливості масової культури сучасності. 10. Уніфікація та нівелювання національної культури масовою культурою в процесах глобалізації. 11. Масова культура і молодь. 12. Маскульт як феномен масового суспільства 13. Моральні цінності та ідеали в маскультурі. 14. Особливості розвитку суспільства і масова культура. 15. Особа, особистість, індивід та індивідуальність в масовій культурі. 16. Мультикультуралізм і масова культура. 17. Сучасні форми масової культури. 18. Особливості індустрії свідомості маскульту 19. Масова культура, мода і популярність. 20. Форми масової культури. 21. Тиражовані речі в масовій культурі. 22. Масове мистецтво, ЗМІ та політика. 23. Масова культура та засоби масової комунікації. 24. Масова культура і політика. 25. Пропаганда і масова культура. 26. Особливості сучасного масового мистецтва. 27. Співвідношення класики і маскульту. 28. Заперечення традиції як сучасна тенденція. 29. Основні тенденції у формах масового мистецтва сучасності. 30. Сучасні субкультури, контркультури і маскульт. 31. Субкультури і контркультури як вияв протесту проти маскульту 32. Масова культура і українське суспільство 33. Вплив масової культури на соціокультурне середовище України. 34. Особливості сучасної української культури. 35. Конфлікт між традиціями і модними тенденціями в соціокультурному середовищі України. 36. Масова культура і військове середовище. 37. Цінності сучасної української молоді. 38. Поняття патріотизму у сучасний час. 39. Проблема збереження автентичності української культури на сучасному етапі. 40. Комерціалізація молодіжної культури в Україні. 41. Особливості співвідношення національних традицій та моди в молодіжному середовищі. 42. Вплив маскульту на військове середовище. 43. Теоретичні засади медіа культури 44. Особливості співвідношення медіа культури і культури. 45. Медіа культура суспільства. 46. Медіа культура та інформаційне суспільство 47. Особливості інформаційного суспільства.

	<p>48.Інформаційні ресурси та інформаційно-комунікаційні технології як складові інформаційного суспільства.</p> <p>49.Ознаки інформаційного простору.</p> <p>50.Розвиток інформаційного суспільства в Україні.</p> <p>51.Характерні риси сучасного комунікативного середовища.</p> <p>52.Комунікативна компетентність та медіа культура.</p> <p>53.Інформаційне суспільство і комунікація.</p> <p>54.Міжкультурна комунікація і медіа культура.</p> <p>55.Особливості основних теорій комунікації та медіа культура.</p> <p>56.Значення масової комунікації для сучасного суспільства.</p> <p>57.Поняття мас-медіа та їх роль в процесах комунікації.</p> <p>58.Основні компоненти інформаційної культури суспільства.</p> <p>59.Особливості поняття медіа освіта.</p> <p>60.Критерії та рівні медіа грамотності.</p> <p>61.Особливості становлення медіа освіти і медіа грамотності в Україні.</p> <p>62.Принципи медіа грамотності.</p> <p>63.Медіа культура в контексті аналізу сучасних ЗМІ.</p> <p>64.Масова комунікація глобального суспільства.</p> <p>65.Медіа культура в умовах світового інформаційного простору.</p> <p>66.Особливості сучасних інформаційних ресурсів.</p> <p>67.Загрози світовому медіа середовищу.</p> <p>68.Глобальна мережа Інтернет і медіа культура</p> <p>69.Кібер культура як новітнє явище.</p> <p>70.Захист індивідуального комунікаційного простору.</p> <p>71.Особливості захисту інформаційного простору держави від кібер злочинів.</p> <p>72.Маніпулятивні технології у сучасному інформаційному просторі.</p> <p>73.Інформація як інструмент ведення інформаційних воєн.</p> <p>74.Новітні концепції культури у сучасній медіа реальності.</p> <p>75.Трансформації медіапростору як результат глобалізаційних змін.</p> <p>76.Формування культурних цінностей у ЗМІ</p> <p>77.Завдання військових культурологів щодо актуалізації позитивного потенціалу медіа</p>
Опитування	З метою оцінювання якості курсу буде надана анкета після завершення курсу

Схема курсу

Кількість годин ауд./самоств.	Тема	Результати навчання	Завдання
26/24	Тема 1. Особливості формування та основні характеристики масової культури	<p>Усвідомити суть масової культури як соціального явища. Засвоїти причини виникнення масової культури та її функції й цінності. Навчитись розрізняти особливості впливу масової культури на сучасне суспільство. Орієнтуватись в основних характеристиках маскульту, знати причини нівелювання національної культури масовою. Усвідомити ознаки масового суспільства, знати ознаки людини мас, цінності та ідеали в маскультурі.</p> <p>Розрізняти категорії «особа», «особистість», «індивідуальність» через призму масової культури.</p> <p>Засвоїти ознаки інтернаціоналізації культури. Розуміти вплив масової культури сучасності на військове середовище.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Самостійно провести порівняльний аналіз основних методологічних підходів до військово-педагогічного дослідження
20/20	Тема 2. Методика вивчення масової культури	<p>Засвоїти основні форми масової культури у XXI столітті, а також з'ясування їх місця, ролі і значення в історичному й сучасному контекстах.</p> <p>Знати ознаки літературного маскульту, кіно, музики та особливості впливу на свідомість особистості. Розуміти вплив пропаганди через масову культуру.</p> <p>Розрізняти основні тенденції у формах масового мистецтва сучасності. Усвідомити особливості сучасних субкультур та контркультур, а також аналізувати їх вплив на культуру соціуму.</p> <p>Знати основні ознаки впливу маскульту на українське суспільство на сучасному етапі.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарських занять. Підготовка презентацій результатів власних педагогічних досліджень